

SEMINÁŘ K EXPOZICI PMJH

HISTORICKÁ SEKCE

Termín: 5. červenec 2005

Historická sekce – program: Tvorba hesláře vlastní expozice PMJH – hledání náplně, stanovení základních požadavků a dimenzí prezentace M.J.Husa

Závěry: V rámci svého jednání dospěla sekce k základním bodům hesláře, včetně návrhu odborného garanta za jednotlivé oblasti. Pochopitelně návrhy jsou naprosto otevřené a okruhy je možno rozšiřovat a hledat další Husovy souřadnice z hlediska jeho evropského oživení.

Koncepce:	I. Komplexní historicko geografická informace o regionu (Jč – Prachaticko – Husinec), přiblížení topografické, správní, společenské...	PHDr.V.Starý
	II. Středověká církev, mapa církevní správy...	p. F.J.Holeček
	III. M.J.Hus – život, dimenze, významné osobnosti (spolužáci – Křišť'an z Prachatic, Martin z Volyně
	IV. Etapy života mimo region – po Kostnici (Jeroným Pražský, P.Chelčický, Matěj z Janova ...)
	V. M.J.Hus – literát, péče o jazyk (latinské, české dílo)	p.J.Podlešák
	VI. M.J.Hus teolog	p. F.J.Holeček
	VII. M.J.Hus – pedagog, funkcionář UK	p.V.Valíček
	VIII. M.J.Hus a husitství	p.Drda
	IX. M.J.Hus a duchovní zpěv	p.J.Podlešák
	X. Husův II.život - Husovské tradice
	- Husovy oslavy (dokumentace,plakáty...)	p.V.Starý
	- Husovská ikonografie	p.P.Brádka p.V.Kuneš
	- Podoba Husa v historii	p.P.Brádka p.V.Kuneš

XI. M.J.Hus a odkaz budoucnosti (výroky významných postav o Husovi včetně Jana Pavla II. (literární, zvuková forma, projekce ...)

Podstatné - začít řešit co nejdříve:

- 1) **Vybudování informačního systému** – jednoho informatika, který bude po zpracování základního materiálu libreta řídit správce PMJH, schopného postupně dobudovat, vstupovat do rozpracovaných oblastí života M.J. Husa, rozšiřovat bibliografii , hledat vazby, kontakty, zabezpečovat zpracování cizojazyčných verzí (Aj, Nj, Fj).
 - 2) **Začít budovat Knihovnu PMJH** - zpracovat odborně stávající bibliografii, začít doplňovat literaturu , požádat a zmocnit Dr.Podlešáka - antikvariáty, knihovny, výprodeje, inzeráty..., Dr.Starého –požádat a zmocnit k přehodnocení pozůstalosti p.Míka, vytipovat archivní dokumenty...
 - 3) **Bezpodmínečně umístit Informační centrum Husince do PMJH a tím využít provoz mimo výstavní sezónu k intenzivní práci na sbírkách a úpravách PMJH.**
 - 4) **Vydání sborníku v rámci 590.výročí upálení M.J.Husa (40 – 50 stránek). Obsah - články platné a osvědčené, dále nabídka dr.Podlešák „ Hus a doba ekumenismu“, M.J.Hus a mistr Jeroným Pražský v Hájkově kronice“, literární vzpomínky na Husův domek – J.Neruda, K.Čapek, M.Majerová ..., využít i výročí J.Krejsy v roce 2006....**
 - 5) **Z hlediska expozice důsledně zvažovat – věcnost, přitažlivost, nutné vysvětlivky - u jmen, náboženské terminologie...**
-
-

Doporučení: Oficiální oslovení každého s požadavkem o představě dokumentace, exponátů, informace o jejich místě uložení z hlediska originálů a možnosti získání kopií...

V Husinci dne: 5.července 2005

záznam semináře:

Ira?

Dobrý den, jsem zde asi jediný zahraniční účastník. Kmenově jsem zařazen jako pracovník Slovenské akademie věd, ale zároveň jsem i pedagogem na (komenského?) univerzitě v Bratislavě. Vzděláním jsem geograf. Můj vztah k Husinci je dán tím, že moje maminka se zde narodila, já jsem zdědil část chalupy, která je jejím rodným domem a jezdím sem velmi často. Často také navštěvuji tuto modlitebnu. Toto je můj vztah a kontext k dnešnímu setkání.

Já se jmenuji Věra Nechutová a pracuji na Masarykově univerzitě v Brně na Ústavu klasických studií. To zní poněkud odlehle Husovské problematice, ale klasická studia zahrnují také studium středověké latiny, v daném případě středolatinských textů, proto mám cosi společného s texty české reformace latinsky psanými, z nichž některé jsem vydala a teď spolupracuji s jistou skupinou, která vznikla u nás v Brně díky jednomu většímu projektu a máme tam skupinu lidí, kteří se věnují pokračování ve vydávání Husových spisů, a to je právě to, o čem bych zde případně ráda mluvila a námět, se kterým bych vás ráda seznámila.

Moje jméno je Jan Kalivoda, působím na Karlově univerzitě na Filologické fakultě, kde se věnuji středověké latinské filologii. Jsem také členem této skupiny, která byla právě uvedena a která se má věnovat edici hlavně latinských Husových spisů, protože české jsou již hotové, avšak latinské stojí na samém počátku vydávání. Snad se podaří tento proces oživit po mnoha letech, kdy byl prakticky umrtven. Pro dnešní setkání je možná vhodné připomenout, že jsem také členem výboru Společnosti Husova muzea v Praze, která nemá žádné Husovo muzeum v Praze, ale naopak vlastní Husovo muzeum v Kostnici a je odpovědná za jeho expozici a právě renovaci této expozice jsem se za své půlroční členství v této společnosti dosti značně věnoval, vrátil jsem se odtamtud před čtrnácti dny a doufám, že teď šestého bude mít svou vernisáž. Takže jsem velice zvědav, co se dozvím od vás a pochopím, jaké chyby jsme udělali zde v Husinci.

Jsem Starý Václav. Od roku 1950 do roku 1995 jsem byl archivářem v Prachaticích. K Husinci jsem se dostal roku 1968, kdy se připravovaly oslavy. V r.1969 jsme vydali knížku Jan Hus a Husinec. Potom jsem se Husincem toulal, poslední byla huisnecká kronika 1686.

Jmenuji se Robert Hart, jsem kazatelem Církve Bratrské a učitelem církevních dějin a dějin dogmatu na Evangelikálním teologickém semináři v Praze.

Já se jmenuji Milan Zíka. Jsem místopředsedou občanského sdružení Mistra Jana z Husince. Občanským povoláním jsem učitel na Základní umělecké škole. Patřím k místní skupince, která by se ráda zasadila o to, aby se Hus a otázky s ním spojené dostaly na kvalitativně jinou úroveň, než je tomu teď.

Mé jméno je Václav Kuneš, jsem ředitelem v Základní škole Mistra Jana Husa zde v Husinci. Působím zde už 14 let a pochopitelně, z hlediska mé další profese, bych chtěl pomoci k renovaci a k novým pohledům na památku Mistra Jana Husa tady v Husinci.

Mé jméno je Martin Grohman a jsem kazatelem tohoto sboru zde v Husinci.

Já se jmenuji Hana Němečková. Jsem členkou husineckého zastupitelstva a členkou sdružení Mistra Jana. Mým koníčkem je fotografování, takže můžu dodat podklady k dokumentaci pro Husinec, který mám velice ráda.

Já se jmenuji Jan Podlešák. Věnuji se odborně hlavně židovské problematice v Jižních Čechách a péči o židovské památky, ale školením jsem medievalista a příležitostně se také této tematice věnuji. Tady nabízím kromě historické a literárně-historické erudice také jazykovou pomoc, protože jsem školen bohemisticky, filologicky a případné výstupy-sborník a tak dále-bych byl ochoten redigovat po jazykové stránce. Jsem také redaktorem Katolického diecézního vydavatelství Setkání pro knižní edici. Děkuji.

Jsem Vladimír Valíček, jsem už důchodce, farář Církve Československé husitské tady v Husinci a v Prachaticích. Jinak jsem laický historik a pomáhám ve Sdružení Mistra Jana Husa, protože chceme všichni nějakou hřivnou, kterou máme, napomoci tomu, aby se zde památka Husova rozvíjela a máme hlavně na mysli památník, který tady je a bylo by naší snahou, aby se to jednou zde nějak zlepšilo a aby to bylo místo důstojné a pěkné, aby byl Husinec reprezentativní jako rodiště Husovo.

Jsem František Jindřich Holeček..... Měl jsem tu čest iniciovat a řídit práci komise pro studium problematiky spojené s osobností, životem a dílem Mistra Jana Husa při ČBK v letech 1993-1999 až po sympóziu, dále iniciovat a rozjet rekatolizační komisi, kterou jsme sdíleli s Ekumenickou radou církví. V současnosti učím církevní dějiny středověko-raného novověku na Cyrilo-metodějské fakultě v Olomouci a na Pedagogické fakultě v Brně. Částečně spolupracuji, externě, i s filozofickou fakultou a titulárně řídím Centrum pro církevní dějiny české biskupské konference na.....

Tesárek:

Děkuji. Takže takto jsme se sešli. Zeptám se, jestli máte dojem, že bychom byli schopni v tomto počtu nějakým způsobem definovat své návrhy, tak jak jste to už zmínili. Já si myslím, že nás nebude až tolik. Záleží na tom, jestli bude produktivnější rozdělit se na dvě části: jednu historicko-archivářsko-etnograficko-geograficky směřovanou a druhou teologickou, nebo zůstaneme jednotní. V této chvíli vás poprosím o to, abychom dopoledne věnovali tomu, o čem jsme přemýšleli, že bychom měli. Teď bychom se trochu věnovali mechanice, čili tomu, co by se mělo odehrát v přípravě expozice památníku. Dostali jste doufám při prezenci úvod ke scénáři stávající expozice a je to jen pro zajímavost k dikci jazyka té doby. Když jsem to poprvé četl, tak jsem se smál, pak už jsem se tak nesmál a pak jsem si uvědomil, že je to věc, kterou zapomínáme a která se nám vytrácí a musím říct, že v tom scénáři dál je řada poznámek „nerealizovalo se, neudělali“ a už tenkrát myslím že byli rozumní lidé, kteří z tohoto odrazili, co se odrazit dalo a do té expozice se to nedostalo. Myslím si, že vůbec není taková, jak bylo v tomto záměru stanoveno. Čili to jen pro vaše pobavení. Cestou z oběda bychom se zastavili v památníku a společně si ho prohlédli, abychom o něm pak mohli lépe diskutovat. Ovšem nevažme se tím, co tam je. Dnes máme scénář a dokumentaci stávající expozice. Pokud se něco z návrhů zdvojí, automaticky se to pak při vyhodnocování návrhů vyřadí. Je tam řada exponátů, které zůstanou, ne všechno si budeme vylévat i s dítětem, ale chtěli jsme slyšet váš pohled: myslím si, že toto by tam nemělo chybět. Jestli to tam je nebo není je druhá otázka. Samozřejmě souhlasím s tím, že pokud bratr Holeček má pro nás připravenou tak o ní slyším poprvé dnes dopoledne. Jde vlastně spíše o podnět, zásadní zprávu o stavu Unie, jak to vypadá s problematikou na úrovni národního a mezinárodního dialogu.

Holeček:

Ve vši pokoře bych shrnul dlouhou zkušenost dialogu od roku 1993 do roku 2005 v naprosto přesných a koncizních bodech a zejména ve vztahu k současné situaci, ve vztahu k tradici

české reformace a situaci ekumenického dialogu. Ale asi je třeba předeslat dva body: první je: pro ty, kteří mě neznají blíže z mé dlouholeté práce římsko-katolického kněze, je třeba zdůraznit, že já osobně i na základě toho, k čemu dospívám studiem Husovy eklesiologie jsem jednoznačně přesvědčen, zejména v posledních pěti, šesti letech, po Římském sympóziu, že se potvrzuje stará Molnárova teze o první reformaci. To znamená, že Hus tíhnutím své eklesiologie jednoznačně patří k reformačnímu táboru. Budu mluvit pomalu a srozumitelně. Eklesiologický model přinejmenším posledních dvou let Husova života, který je v jádře přítomen v jeho učení, řekl bych v embryonálním stavu už v roce 1404-1405. Je to model presbyteriální, nikoli episkopální. To je strašně důležité. I vzhledem k Okhémovskému vlivu a tak dále. Proč je to strašně důležité? Chci to říci jako projev poctivosti katolického badatele, který je hluboce přesvědčen, že Husa nelze upřít nekatolické straně. Osobně považuji ty reakce, které ke mně dorazily v souvislosti třeba s Halíkovou prezentací Husa kolem ankety o největšího Čecha za strašlivé. Ukazují na obrovskou banálnost, až zploštění Husovy postavy. Tak mě o tom znovu přesvědčují. Osobně považuji za obrovskou iluzi českého katolicizmu, v podstatě od Rojkových velkých dějin kostnického koncilu dále představu, až josefínskou, Husa jako mírného, hodného, římskokatolického faráře pěstujícího včelíčky a hladícího dětičky po hlavě nepochopeného zlou biskupskou vrchností. To je obrovská iluze, která zde byla přítomna po celou dobu římského sympózia, je přítomna v myšlení kardinála Vlka, je to určité trauma katolické, je to reakce na hluboký pocit viny spojený s vytěsněním zodpovědnosti, kterou nechce katolické společenství přijmout, za drastické zničení nekatolických církví po Obnoveném zřízení zemském legitimované jen státním zájmem Habsburské monarchie. My jsme se na přímé přání Jana Pavla II., inspirované profesorem Svěžavským pokusili udělat velmi mnoho. Ale celý tento dialog v první fázi nedospěl a ani nemohl reálně dospět k nějakým výsledkům, které by byly konzistentní. Ono to bylo vzájemné pozorování. Paní profesorka Nechutová velmi poctivě definovala přístup evangelické strany, který je plně pochopitelný, nelze se mu po třech staletích divit, jako postoj opatrné panny. Katolický postoj já popíši otevřeně a přesně. Na druhé straně bych byl rád, kdybychom pochopili, a to je smysl toho, kam teď mířím, že se nacházíme v kritickém okamžiku. Dnes bychom si skoro mohli připomenout Kšaft umírající matky Jednoty bratrské, protože můžeme téměř začít psát druhý, a to je Kšaft umírajícího českého Křesťanství. To, co je patrné v české společnosti, není ve vztahu k tradici české reformace. Ale pohledme na nepředstavitelné problémy, které v této chvíli prožívá římský katolicismus. Já osobně, ačkoli jsem byl požádán biskupem Malým, abych se podílel na předloze Národní sněm Římskokatolické církve, který teď právě probíhá, a proto tu zítra nebudou přítomni naši biskupové a já mám plný mandát za ně vystoupit, tak jsem odmítl se na tom podílet, protože nesvolali žádné grénium, kde by byli kvalifikovaní historici. A bylo by okamžitě institucionálně jasné, že jakmile se vytvoří nějaký modul duchovní zkušenosti, nebude opřen o konsens, dokonce i konsens římský, tak to spadne všechno znovu pod stůl. Výsledek takový skutečně byl, to, co zpracovalo pět nebo šest lidí pod Václavem Malým, biskupové shodili ze stolu a nepřijali. Narazilo to na odpor hlavně Dominika Duky, jehož poměrně vyhraněný postoj k Husovi nebo k tradici české reformace je dobře znám. Je to člověk hluboce kultivovaný na takových těch klasických, jasných dominikánských pozicích. Ale i římskokatolická církev prožívá v současné době skutečně dramatické vnitřní tříbení. A není vůbec připravena na obrovský, prudký nápor ztráty tradiční podpory vlastních věřících. Takže vlastně co jsme my mohli vykonat na poli, na kterém jsme se setkávali, na nekatolické straně s tradiční nedůvěrou a s tradičními, psychologicky řečeno demonizačními schématy? Odpusťte mi ten výraz, je míněn velmi dobře technicky. Schémata, představami toho římského Molocha téměř. To pro mě bylo jako pro sekretáře římského dialogu největší překvapení za římského sympózia v roce 1999, protože i největší představitelé církvi byli obrovsky zaskočeni tím, když viděli, jaký je duch papežských univerzit. Vzápětí řeknu jaký.

Tam není skutečně problém žádný. Ale my jsme na to nebyli připraveni. Teď se snažím spíše vydávat svědectví, není to teze: Jako bychom v tom českém prostředí nebyli připraveni na pád hranic. Stejně jako nejsme na úrovni stavu českého povědomí o duchovní tradici národa na pád bezpečného pásma hory, jenž nás obklopovala spolu se Železnou oponou. A najednou zde sedíme ve své jamce nazí a bezbranní, obklopeni světem, který ze všech stran proniká, velmi často vlivy nejnevhodnějšími do zázemí, které jsme považovali za tak bezpečné. Samozřejmě, to všechno, co znamenala tradice české reformace pro první republiku nebo ještě období těsně poválečné je tím nepředstavitelně ohrožena. Možná-a zde je třeba zpytovat svědomí i ze strany nekatolické- možná má částečně pravdu paní Rychrtová ve svém pozoruhodném článku o smyslu české reformace, kde hovořila o tom, že značná část úsilí v období první republiky byla pokusem o reevangelizaci národa dávno důkladně rekatolizovaného. Násilně rekatolizovaného, dodávám já. Faktem je, že se setáváme s rozpadem vztahů. To je zřetelné. Proč to zdůrazňuji na začátku tohoto svého podnětu? Protože, i kdybychom vytvořili dnes novou koncepci památníku, a já za Husovým památníkem husineckým stojím celým svým životem, ale zjišťuji, že tento výzkum, který je podle mě kořeným způsobem spojen s českou duchovní identitou, s jejím postupným vyprazdňováním v tomto se progresivně se sekularizujícím věku, prostě mizí. Ztrácí dotyk. Nevím, co řeknou ostatní kolegové, ale já i na úrovni vysokoškolských studentů se kterými přicházím do styku musím konstatovat, že toto nejsou témata, která by pro ně byla relevantní. A to je strašné! Je to strašné přinejmenším pro člověka, který stále okouzleně čte duchovní texty české reformace. Tudiž si myslím, že stojíme skutečně v klíčovém okamžiku, který je velmi srovnatelný se situací té komise, kterou jsem měl tu čest řídit v roce 1999. My jsme vznikli 10. srpna 1993 na přímý podnět Jana Pavla II. Podařilo se shromáždit kolem jednoho stolu 27 odborníků, ze kterých už jen prakticky pracovali dva. Nebo možná tři, připočteme-li kolegu Nabana. Ale zaplat' Bůh za tu dílnu ekumenického dialogu, že jsme se učili si naslouchat a pochopit to, co říká ten druhý. Neměli jsme téměř žádnou materiální podporu.lutherský dialog v Německu probíhal přes 10 let s nejméně čtyřicetou odborníků dokonale zajištěných dostatkem literatury. Náš měl k dispozici 200 000 korun na sedm let. Otevřeně říkám, že profesor Lášek mi řekl: Kdybys nepracoval pro katolíky taks měl prostředků dost. U nás tolik stojí jedna malá konference, dvoudenní. Třeba na husitské teologické fakultě. Prostě římskokatolická církev česká nebyla schopna dát dohromady větší prostředky. Já jsem to řešil tím, že jsem začal vlastenecky obcházet sběrný, malé uzenáře, malé podnikatele, a vyprošoval jsem sám celá ta léta, abychom to dokázali. Teď veřejně řeknu věc, kterou jsem nikdy veřejně nepřiznal: ten, který byl tak často považován za smrtelného nepřítele římského katolicismu, pan ministr Dostál, za kterého se upřímně modlím a cítím s ním, ten mi dal milion tři sta tisíc na letenky do Říma. A pak kardinál vyprosil na římské sympozium od jedné italské spořitelny asi 40 milionu tehdejších lir, abychom si mohli pronajmout maličký lateránský sál. Ale proč se to sympozium konalo? Celou tu dobu, kdy my jsme se scházeli, se za mnou, kdykoli jsme prošli dveřmi, ozývalo „Kacíři jdou“. Tehdy byl jedním z reprezentantů p. prof. Volf ale také strahovský pan opat. Sekretáři nezbylo nic jiného než vnitřní poctivost, pochopitelně zásadní čestnost vůči straně evangelické, nekonfrontační přístup k věcem, touha spojit se v základních hodnotách, ale také obrovská trpělivost nenechat se vyprovokovat. Hned v této chvíli musím dodat, že to byl právě pan profesor Volf, kdo posléze řekl, že to sympozium bylo uděláno dobře, že to byl úsudek vyrovnaný, v jisté míře, v jaké jsme ho předložili. A byl to i strahovský opat, který když potom stál před papežem, najednou viděl věci jinak. Ale ukazuje to, do jaké míry je téma české reformace stále konfrontační. Jak jsme na jedné i na druhé straně málo schopni uchopit toto období z hlediska, které je nejzávažnější pro naše církve i pro tuto zemi, z hlediska naší zodpovědnosti za toto duchovní dědictví, jež by mělo být společným, a o němž od nás očekává výpověď Evropa. O tom ještě více řeknu. Po šesti letech dialogu, v dubnu 1999, se našimi kruhy neslo radostné konstatování, že to tak papež jistě

nemyslel a že to vyšumí. Já jsem tehdy panu kardinálovi zpracoval osmibodový návrh, koho je třeba oslovit, aby Jan Pavel II., který tu vůli vyjádřil, také skutečně věcně řekl, že si to přeje. Pan kardinál to udělal, a jakmile Jan Pavel II. Řekl že si přeje římské sympóziu, tak bylo. Nejednou byli všichni v pozoru. Paní profesorka je svědek. Dokonce tehdejší prefekt vatikánské knihovny a archivu, který byl latinsko-amerického původu, tradičně orientovaný, když jsme navštívili archiv, okamžitě hovořil o husovu..... nejlíbeznějšími slovy. Byli jsme toho svědky. Ale proč je tohle strašně důležité? Tady chci poprosit své evangelické a hlavně evangelikální bratry o pomoc, protože bez této podpory nemůžeme dosáhnout vstřícnosti. Profesor Grabmuller se mě v Římě ptal-kdo za tím stojí? Kdo o to stojí? A toto je ta klíčová otázka. Nenasadíme – li se společně, nemůžeme v tomto směru nic podnikat. Tady musí být zájem. A musí to být zájem o to, co jsme definovali už v roce 1999: abychom mohli společně toto dědictví také sdílet. Z naší strany jsme ústy Jana Pavla II. Jasně řekli, že si přežeme, aby se naši nekatoličtí bratři a zejména jejich mladí cítili spoludědici všeho dobrého, co jsme v průběhu dějin také přinesli. Jistě jsme nekonali jenom zlo. Čím jsem starší, tím více jsem okouzlen některými texty české reformace. To jsou poklady českého ducha. A je za nimi nezměrné, bolestné hledání vykoupené množstvím obětí. My nemáme právo tyto věci promarnit. Čili jestliže neuděláme v této chvíli nějaký podobný krok, tak co bude následovat? Vývoj půjde přirozeným samospádem. Většina našich biskupů, tím, že se odehrálo sympóziu, považovala věc za uzavřenou. Je pravdou, že jsme vytvořili virtuální centrum pro církevní dějiny, to branovské, já si ho znovu živím, pracuji, jak jenom mohu, orientuji se více na Itálii a na pátrání po pramenech a lingvistickou práci, ale proti to usnulo. Teď jsme utrpěli další těžkou ztrátu ve smrti Daniela Nevala. Potřebovali bychom vzkřísit rekatolizační komisi, kterou jsem založil tři roky po založení husovské. Také prostě nelze obejít tu strašlivou tragédii českého nekatolictví třicetileté války. Všimli jste si některých reakcí v české veřejnosti? Pokud jde o husitství, bělohorskou katastrofu a zničení českých evangelických církví, už vyšla celá řada divulgačních prací, které vytavují tezi zdůrazněného tragického charakteru těchto fenoménů. Jakoby české husitství bylo pouze výstřelky nebo radikální dimenzí chiliastické periody, což je jev krátkého trvání proti české reformaci, což je jev dlouhého trvání. To je ten důvod, proč se tolik věnuji eschatologickému momentu. Ten totiž umožní pochopit např. přímou starozákonní širší inspiraci modelu Božího boje ve Starém zákoně. Např. v knihách Makabejských. Použil jsem ji hlavně proto, že my jako katolíci Makabejskou respektujeme a věříme, že tyto knihy jsou inspirované Bohem a považujeme je za kanonické. Proto ten můj eschatologický důraz. Ten není proto, abych relativizoval husitství, ale abych hájil husitství proti útokům z mé strany. To je závazek poctivého katolíka. Co k tragédii spojené s Obnoveným zřízením zemským? Např. u Kučery je to učený diskus, ale sarkastický a u nejnižších divulgací je to přesně to, co potom lidé berou nejvíce za své. Jakoby celá tato perioda (od počátku 15. století do počátku století 17.) byla nějakým dějinným omylem. A vidíte, na druhé straně mi profesorka Neklubová říkala, že si dlouho mysleli, že navazují přímo na Sedláka ale dnes věří, že jdu v Pekařovské stopě. Hned musím prozradit, že její učitel, profesor Amenio Molnár si Pekaře nesmírně vážil. Když se to spojí s konstatováními o „komunistickém charakteru expozic“, tak jsou vytvořeny všechny předpoklady k tomu, aby se pod touto tradicí otevřelo „propadliště dějin“. Stejně drama prožívá pan doktor Drda v Tábořském Husitském muzeu. To je druhý důvod, proč jsem rozhodl, že sborník z římského sympózia nevydáme zvlášť. A nabízela nám to..... Byl ale přiřazen jako suplementum k Husitskému táboru, protože doplňuje celou tu řadu poctivého zamýšlení, kterou sborník představuje. Já tu chci doklady, nemám se zde za potřebí hájit, já jsem od svých vytrpěl tolik, že to samo o sobě hovoří hodně o tom, jestli se člověk snažil. Úmysl z papežovy, Vlkovy i mé strany byl skutečně čistý. Byli jsme nepochopeni, nebo to možná bylo předešlou dobou, jak říká pan profesor Šmahel. Ale chtěl bych zůstat u tohoto úmyslu. Alespoň my, kteří jsme věřícími

historiky a teology bychom měli cítit spoluzodpovědnost za tuto tradici. A ta není jenom v tom památníku. Tudíž si myslím, že letošní husinecká oslava nám otevírá možnost, která se už nemusí opakovat. Jestliže ji nevyužijeme, tak zůstane nadále přirozeně naše práce a na té nevyšší úrovni práce našich editorů. Naprosto vzácná a nezastupitelná, doufejme že také konečně s dostatečnou podporou proti minulosti, ale izolovaná a do značné míry vytěsňená na okraj povědomí. To ale konec konců nemusí být rozhodující protože západní odborná veřejnost, pokud půjde o latinské spisy se s nimi samozřejmě seznámí. Ale na druhé straně budeme pravděpodobně potom svědky toho, že naše vlastní badatelská práce bude přinášet jen frekventární tříšť poznatků, ale už se nám nikdy nepodaří dát této tradici hlas, který by byl respektován. Já tím nemyslím nějaký pokus o znovuvzkříšení patetického tónu první republiky. Aby mi bylo dobře rozuměno řeknu přesně co mám na mysli: za chvíli vám budu definovat pozici Benedikta XVI. Jsem přesvědčen, že jí v této chvíli dobře znám. Je mi jasné, jak vidí tyto otázky a čeho můžeme nebo nemůžeme dosáhnout. Ale to, s čím jsem se setkával v tom roce 1999 a dodneška se s tím setkávám je pořád jedno: papežské univerzity mají svou evropskou váhu, jsou skutečně otevřené, potřebují znát tuto tematiku. Za mnou neustále chodili kolegové s prosbou o osvětlení, jak se dívala česká husitská reformace na tu či onu svátost či jakou měli eklesiologii. Totiž oni pro ty velké manuály skutečně potřebují takovéto kapitoly. Druhým velkým problémem, se kterým zápasím už pátým rokem, a který se nemůže přenést přes řevnivost nebo spíše pocit důležitosti velkých reprezentantů české historiografie je vznik velkých církevních a náboženských věd v českých zemích. Na historickém ústavu, kde jsme chtěli startovat tuto věc v roce 1991 jsme narazili na to, že by tyto dějiny měli pochopitelně obsahovat i dimenzi teologickou nebo dimenzi zbožnosti. Ne. Byl by tam býval zájem o politicky nahlížené dějiny. To je málo, to je málo. Snažili jsme se tedy vyžebrať od podnikatelů dostatečnou sumu. Ne, že by nechtěli, ale nedali dohromady dostatečný potenciál a kapitál. My jsme mimochodem jednou z nejchudších zemí vůbec v Evropě, která prostě nemá takovéto suplementy. Ty velké Církevní dějiny mají národní suplementa. My je nemáme. Dovolte, abych to k něčemu přirovnal: Tomáš Halík někde hovoří o nesmělé spiritualitě, třeba pana prezidenta Havla, ale já jsem léta v Římě trpěl tím, že u Konstantinova hrobu v podzemí baziliky sv. Klementa všechny slovanské národy měli desku, ale Češi nic! A jak se chováme ke svému Husovi? Nebo k tradici české reformace? Není to podobné? Prostě ten vztah není dostatečně živý! Setkáváme se s obrovskou pasivitou a měli bychom tedy něco udělat proto, abychom ho připomenuli. Ne křísit nějakou poutačovou linii nebo laciná hesla, co se toho napsalo v řečech politiků o době reformace za první republiky! Každý si ji musel vzít do úst a zařečnit. Já jsem zvědav zítra na projev pana prezidenta. V našem panu prezidentu je obrovská šance, jeho otec byl kazatelem církve husitské a on má k husitství, Husovi a vlasti hluboký vztah. Já vám tedy chci navrhnout jediné: udělejme totéž, co jsme v té Husovské komisi my udělali v poslední chvíli před tím, než by nás nechali zemřít na úbytě a sedřené v dubnu 1999. Zamysleme se dnes nad tím, jak vrhnout z ekumenické bohoslužby v Husinci husineckou výzvu. Komu a v jakém duchu? Opakuji svou zkušenost z roku 1999: Je nutné, toto téma znovu učinit tématem mezinárodního diskurzu. Já bych skoro řekl, a ne v nekonfrontačním duchu, dosáhnout druhé Basileje. Je nutné navázat na Římské sympóziu, protože jsem věděl, že jsme tam nemohli dospět k ničemu poctivému v tom nejsilnějším slova smyslu, k definitivnímu, nebo řekněme za čím bych mohl plně stát. Tak jsem tam vyhlásil, že definitivní výrok dáme k roku 2015. To je pro nás závazek. A jestliže si to kúrie připomene, tak ten závazek prostě stále platí. Mnozí by na něj rádi zapomněli, ale on je zde. Druhou věcí, a zde prosím své evangelické přátele, hlavně evangelikální bratry o pochopení jedné věci katolické specifiky: jestliže byl před několika dny současným papežem Benediktem XVI. Zahájen proces blahorečení Jana Pavla II., tak už nemůže nikdo, ani na katolické straně, blokovat celé toto jeho úsilí. Ať už to bylo Tercio milenio adveniente, vstříc jubilejnímu roku, ale tedy ani jeho vůli po římském sympóziu, jeho vůli, aby nás Hus do

budoucná spojoval, a ne rozděloval. Jestliže bychom připomenuli v této husinecké výzvě tuto vůli Jana Pavla II., Benedikt ji nemůže prostě obejít. Já bych navrhol, abychom se obrátili přímo na papeže, úžasné by bylo např. krátkým latinským textem, který zašleme nunciovi pro svatého otce, ve které bychom vyslovili naději, že bychom v tomto roce dospěli k vyrovnanému pohledu na tyto otázky. Proč toto? Protože pokud řekne papež Ano, tak toto téma bude zařazeno mezi jedno z témat Papežského výboru pro historické vědy, který řeší celá globální témata, která se týkají více než jedné miliardy římských katolíků. V tu chvíli se mohou spolupodílet všechny papežské univerzity po celém světě. A znovu se to týká také ekumenického dialogu. Takže může se do toho zapojit Světová rada reformovaných církví v Ženevě stejně jako Světová lutherská federace v Ženevě. To už bychom z hlediska zkušeností, které jsme dosud učinili, dokázali. Monsiieur Walter Brantner by za těchto okolností bezesporu nebyl proti. Čili kdybychom dosáhli situace obnovení této práce, pak můžeme dát Centru pro církevní dějiny ČBK k dispozici toho dialogu, jako jsme to činili do roku 1999, Táborskému muzeu svěřit organizování českých konferencí a vydávání sborníků a zde v Husinci, na tomto místě, každý rok při těchto oslavách zbilancovat stav dialogu. Tak je efektivně možné udržet tempo, dosáhnout sponzoringů a skutečně do roku 2015 něco konkrétního přinést a něčeho dosáhnout. Chtěl jsem vás pouze poprosit o to, abyste zvážili takovouto možnost, tzn. abychom nedovolili, aby se rozpadla aktivita jenom do koncepce nové expozice památníku, který by zůstal izolován a bez vši společenské podpory. Ale abychom tu společenskou podporu získali spojením našeho manifestu a zítřejšího desetiminutového vystoupení pana prezidenta. Tedy, jakmile za tím bude i pan prezident, v takové chvíli jak konciatura, tak svatý otec tuto věc budou chápat stejně jako v roce 1999. To je vše, co jsem chtěl říci.

Tesárek:

Děkuji. Já bych dal v této chvíli slovo vám všem. Myslím si, že je to věc natolik zásadní, že bychom se nad ní měli zamyslet. Na druhou stranu, a teď mluvím z mého pohledu, je natolik vysoko, že neosloví ty, kterým by měla být ve své podstatě určena. A to je veřejnost a to jsou ti, kteří za expozici nesou svůj vlastní díl odpovědnosti. Je to ta druhá dimenze. Proto si myslím, že bychom měli a budeme potřebovat podporu. Samozřejmě finanční, samozřejmě shoduvšech, aby to nebyla akce jihočeská, aby to nebyla akce protestantská. Já se to nebojím říct-abychom neskončili sebevražednými střety českých křesťanů, které jsou.....ve své podstatě. Jakýkoli, sebemenší střet, i kolem největšího Čecha, se okamžitě využívá k tomu „Podívejte se, a to si říkají křesťané! To si říkají věřící!“ Jenom tím podporujeme obecný úpadek povědomí o křesťanství a následně i o Husovi. Já vám rozumím, znám vás a už trochu vím, kam míříte, přesto musím znovu říct: myslíme i na ty, kteří pojem eschatologické martinium vůbec neznají. Expozice jako taková by měla být obnovování obecného povědomí od toho zprofanovaného školního výletu až po místo, které je schopno podat materiál těm, kteří studují, těm, kteří se o to zajímají. To je můj pohled.

Holeček:

Má to jeden obrovský problém. Pokud nedosáhneme vysoce prestižního zakotvení úsilí v této dimenzi.....mezinárodní obory, tak nám to domácí, to divulgační dříve či později umře. Já jsem tvrdil i na té rekatolizaci-ti badatelé přestanou chodit, protože to pro ně nebude atraktivní a my jim práci nemůžeme zaplatit. Husovskou komisi jsem udržel tak, že jsem jim stále nosil fotokopie nejnovější literatury třeba ze Západu. Tak se.....nemohl udělat nebo neudělal v té rekatolizačce, a oni mu začnou jeden za druhým odpadat. Takže se asi musí propojit obě tyto dimenze. Já si myslím, že to řešení, které by spočívalo v prolomení diskurzu na mezinárodní úroveň by získalo podporu pro tuto dimenzi divulgační.

Kalivoda???

Já vlastně nemám ani moc právo mluvit, protože patřím mezi ty, o nichž jste řekl, že možná existují. Ale přesto řeknu několik krátkých slov, které mě napadli během vašeho precizního vystoupení. Za prvé: je zde velký protiklad mezi tím jak říkáte že neustále vzpomínky na protireformaci a reformaci a tyto otázky rozeštvávají křesťany, na druhé straně ty skupinky, které jsou rozeštvávány, jsou stále menší a menší astále větší a větší masou, která tímto rozeštvávána absolutně není. Ale to je problém, který se snažíte překonat svou iniciativou. A k ní bych chtěl říct, že mi hned dvě věci nejsou jasné: zda tato skupina nebo lidé, kteří ji zastupují, má možnosti vyvolat celonárodní dialog, zda k tomu máme mandát, který můžeme použít. Teď to ještě rozvinu: zda by nebylo lépe využít možnosti, které máte ve svých církvích, abyste v tomto smyslu k blížícím se šestistyletým výročím Husovým tlačili na zástupce svých církví a také na Radu českých církví k tomu, aby tito lidé se obrátili výzvou na představitele tohoto státu a české vědy, aby to šestisté výročí přivítali důstojným způsobem. K tomu možná máme možnosti. K tomu, abychom my tady vydali Husineckou výzvu si myslím že bychom vypadali možná trochu donkichotsky, promiňte. Možná, že ne. Možná, že podceňuji naše postavení. A za druhé, nechci vám v žádném případě zpochybňovat vaše vnitropolitické znalosti katolické církve, ale pokud by něco takového jako iniciativa mělo šanci uspět v celocírkevním měřítku, nemohla by být nesena husineckou skupinou, ale Českou Církví katolickou jako takovou.

Holeček:

To zcela jistě. Tady šlo jen o ten impulz. Mandát pana kardinála k tomu, pokud půjdem tímto směrem, mám. Pokračovali bychom kontinuálně v linii, kterou už jsme otevřeli. Jenom jde o místo, ze kterého by to zaznělo. A o náš reálný mandát a schopnost dělat na tom.

Hart

Doplním technicky pár informací. Můj názor je, že otázka Mistra Jana Husa zdaleka přesahuje téma památníku a Husince, že to je opravdu široké téma. Za druhé, mám pověření od našeho předsedy, Pavla Černého, který je také předsedou ekumenické rady církví, že pokud k nějakému.....dojdeme, že to podepíše. To bude mít širší váhu než jenom nás místních.

Takže s Vlkem už by byli dva.

Kuneš???

Dovolil bych si navázat na vás oba předřečníky, jsem podobného názoru. Páter doktor Holeček se zde pohybuje na vysoké vědecké mezinárodní bázi. Já se obávám, že naše setkání, které není nějaké reprezentativní, možná že je spíš i náhodné, nemá plný mandát k nějakým apelům dokonce mezinárodního charakteru. Skutečně by bylo zapotřebí, aby to potom signovali představitelé českých křesťanských církví, třeba bychom mohli takovou výzvu zde udělat, ale my nemáme nikdo zmocnění a řada z nás jsme tu jako soukromé osoby, čili nemá to váhu. Ale přimlouval bych se za zvážení možnosti tohoto apelu, ale nechť potom je to signováno třeba prezidentem republiky a představiteli církví. Pak by to skutečně mohl být apel i na papeže Benedikta XVI. To je jedna věc. Ale vzhledem k tomu, že jsme zde lidé žijící v regionu: už jsem to v dopise formuloval, přimlouval bych se za nějaký sborník. Protože toto výročí není pro širší veřejnost dostatečně zpřístupňováno, jak známo, a ten sborník by nemusel být nějak vysoce vědecký. Měl by být ale odborný a měly by tam nové věci, nejenom běžná popularizace nebo opakování starých „pravd“, ale tím by se sdružení a aktivita, kterou

obec a občanské sdružení podniká uvedlo do širšího povědomí veřejnosti. Jistě by se peníze na to sehnaly. Koneckonců, proč nepožádat o pomoc i prezidentskou kancelář, bude tu prý pan prezident. Sborník by byl v každém případě užitečný. Samozřejmě, že jsou tábořské edice a další vědecké edice, ale to neoslovuje širší veřejnost. Ale tento sborník, který by byl trochu také krajanský, by myslím udělal dobrou službu. Nehledě na to, že v památníku samém není žádná literatura kromě knížky pana doktora Starého a pana faráře Nečase. Bohužel, mnoho věcí zatemňují žurnalisté, kteří nemají patřičné vzdělání a ty už napáchali na desinpretaci českých dějin tolik škod po roce 1990, že někdy se zdá, že to není možno už ani zachránit. Byl-li by to tedy sborník, který by byl přece jen vědecký, i když zároveň popularizační, tak by mohl udělat dobrou práci. Peníze by se na to jistě sehnaly a do konce roku by to mohlo být vydáno. Za ten bych se velice přimlouval. Děkuji.

Holeček:

Já bych jen upřesnil, věcně, jednu důležitou věc. Není důležité, jestli to shromáždění zde je reprezentativní, z hlediska církve. To, co je důležité, že tady je Husinec a že zítra je pětistě devadesáté výročí. Já vám vysvětlím, proč, jak to funguje. Protože nedosáhnete toho, dokonce ani na úrovni ekonomické rady církvi, aby se teď sešly církve a všichni odhlasovali. Naopak, to by vzbudilo i u té kúrie, představu nátlaku. Zatímco když v den výročí z takového místa, jako je Husinec zde shromáždění křesťané, i kdyby jich bylo dvacet, napíší, protože se na papeže obrátit mohou, a ti ostatní se k tomu mohou připojovat. Pak ty další reakce jsou na kúrii, tam, protože jsou české, tak m. Vokál, který tam pracuje, to lepí do alba na státním sekretariátu. Čím víc toho bude, tím lépe. Ale my víme, že většinu těch šancí, které se neopakují, že musí být ten den a z toho místa, promarníme my Češi v obavě reprezentativnosti.

???

Máte naprosto pravdu v instrumentální stránce věci. To, že my můžeme vydat takovéto prohlášení a ať ho potom podepíše kdokoli, tak ono se bude především jmenovat Husinecká výzva. To je moc dobré jméno! Já mám smysl pro jazyk a úplně to slyším. Mě se spíš jeví být otázkou, co bude obsahem té výzvy. Co budeme konkrétně žádat.

Holeček:

Já to řeknu velmi jednoduše: my bychom mohli úplně neutrálně: v čem bylo Husovo mistrovství vždycky tak obrovský otazník. Je fantastický ve všech polemikách. Ta výzva nemusí být prohlášení na stránku. Tam stačí konstatovat, že jsme jako křesťané této země vyvinuli během devadesátých let úsilí o to, abychom se vzájemně spojili v pochopení odkazu české reformace, konstatovat že Jan Pavel II. nás podporoval, a jeho jméno by tam mělo zaznít, že jsme dospěli k určitému bodu a že doufáme, že se tento proces nezastaví. Proto má cenu apelovat na papeže. Protože ten se ta otázka dostává na úroveň druhé Basileje. Jakmile on řekne Ano, tak se dá rozjet druhé kolo dialogu. Že doufáme, že desetiletí, které se před námi otevírá, bude desetiletím obnoveného teologicko-ekumenického dialogu, vstříc roku 2015, ke kterému římsko-katolická církev slíbila vyrovnané stanovisko k Husovu životu, dílu a osudu. To se dá dát do dvou vět. Dokonce vzala-li by se nějaká hezká věta z papežova listu nám (je zde, nevymýšlím si to, ČBK si ho vydala jako závazný, uložila do regálů a zapomenula), tak je to přesně styl *Oservatore romano*, kdy se vždy citují předchozí papežové. Tím hůře, zahájí-li kauzu deratifikace. Protože blahorečený ještě není ale už je z katolického hlediska služebník Boží. To je vlastně argument, který vkládám do rukou vám, jako nekatolickým bratřím. Na vaši obhajobu a na obhajobu tradice české reformace. Zodpovědnost za tato slova jsou, protože se to nahrává a někam se to jistě dostane.

Nechutová:

Já se dovolím v tomto dialogu pokračovat. Zeptala bych se otce Holečka, je-li přesvědčen, že k roku 2015 může kterýkoli svatý otec říct více, k otázce Husově než řekl Jan Pavel II. v roce 2000. Rozumíte otče, já jsem rozhodně pro to, abychom tady vedli dialog, rozhodně jsem pro to, abychom připravovali materiály. Ale nejsem si jistá, jestli můžeme očekávat nějaký opravdu akt. Nebo nějaký výrok.

Holeček:

Teď jde o strašně důležitou věc. Výrok určitě, jestliže byl slíben. Já ze staré zkušenosti s naším magisteriem vím, že jestliže byl slíben papežem a zejména v takovéto pozici výrok a slíben byl, dokonce před všemi účastníky symposia, tak ten výrok učiněn být musí v roce 2015. Přes to nejede vlak, to bude. Ale co nepovažuji skutečně za důležité je přesně to, k čemu se soustředí náš tisk a naše veřejnost, tzn. k laciným klamorózním gestům. „Zruší římsko-katolická církev kostnický rozsudek“ a tak dále-to je zbytečné. Je důležité posunout dialog do úplně jiné roviny, která automaticky posune celý náhled osobnosti. To znamená, že je třeba začít hovořit o Husovi víry, o Husovi teologovi, o Husovy touhy, lásky a naděje, chcete-li. Rozumíte, co mám na mysli? My se dožadujeme toho, co je až druhořadé. A co z těchto věcí jsme byli schopni dát poznat třeba zahraničním kolegům s výjimkou několika málo specialistů na úrovni normální výuky na univerzitách z teologického bohatství odkazu české reformace? Mě totiž o to stále žádají. Podotýkám, abyste měli nějaké srovnání, tak na lateránské univerzitě jsou v podstatě všechny Lutherovy spisy, z nichž zásadní jsou okamžitě pro studenty přeloženy do italštiny. Ono je to něco jiného, když se katolický teolog nebo věřící ze zahraničí to dílo přečte. Já nechápu, jak je možné, že pokud jde o překlady Husovy a děl české reformace, tak že jsme tak pozadu. Málo jsme udělali pro poznání. On je vlastně na katolické straně stále nahlížen chrismatem kardinála.....

Což je konec 19. a začátek 20. století, to je vlastně protimodernistická pozice. To je hodně dramatické. Hus, jak ho znám já po letech, takový není, jak ho viděl tento kardinál. Na druhé straně, já sám říkám, že Hus dokáže být taky velmi rázný. Není vykastrovanou pacifikovanou ovečkou, jak ho někteří chtěli. Hus je Hus. Pokud jde o pravdu a o její pojetí, je velmi razantní. A toto všechno my jim dlužíme! Tak jaké výroky potom chceme? Mě je jasné, že jakmile dosáhneme toho, aby otázka, protože už byla řešena a bylo přislíbeno, že se bude pokračovat, byla jen formálně rozevřena. To je to stisknuté tlačítko. Víc nepotřebujeme. Pak můžeme znovu vyvolat vlnu dialogu, která se nám pozhnaně vrátí, udělá průlom navenek a sem vleje novou, srovnávací literaturu a dá tématu české reformace důležitost, kterou nebude mít, zůstane-li nadále uzavřeno do velmi úzkých hranic českého prostředí. Toť vše.

Nechutová:

Mě nešlo o to, abych se dozvěděla, jaký výrok očekáváme. Mě jde docela pragmaticky o to, abychom věděli, jak srozumitelně, nejen pro oblast církevní politiky u nás a kdekoli jinde ale i pro lidi vyjádřit to, co očekáváme a o co nám v proklamaci půjde. Nebo chceme-li nějakou proklamaci vydat, musíme říct více-méně co očekáváme, po čem voláme.

Holeček:

Co chceme, to je velmi jednoduché. My chceme, aby i na katolické straně jednu miliardu lidí oběhla prezentace Husa, kterou budeme moci společně sdílet. To znamená, abychom dospěli k určitému ohledu na ni, jako v případě Martina Luthera se tak stalo a dialog se v roce 1980 i z katolické strany přičknul Lutherovi titul svědka Kristova evangelia, i když má k tomu stále dogmatické výhrady. To je velká věc. To na katolíky fantasticky působí. Lutherova postava nemůže už být na katolické straně nepřijímána. Najdou se samozřejmě

takoví lidé, kteří se jistě o to budou snažit, ale není možné skartovat tuto postavu celou. Toto je ten cíl.

Podlešák??? nebo Kalivoda?

Já jen malinkou poznámku k otci Holečkovi. Pane doktore, já se pohybuju v katolické církvi, jsem jejím členem, tudíž znám názory mnohých duchovních a prelátů, řady laiků, pro ně je Hus stále nepřijatelný. Někteří jsou antisemitští. Jak chcete dosáhnout nějakého obecného konsenzu v katolické církvi, když tyto reziduální postoje tam stále jsou? U klérů i u laiků.

Holeček:

To vám klidně řeknu. To je český dětinský přístup k tomu, co je podstata dialogů. To české prostředí to vnímá jinak, než ho vymezil Jan Pavel II. My prostě stále lpíme na tom, že si musíme všichni myslet totéž. To je ten největší nesmysl. České prostředí by se mělo naučit, že já mohu být zajedno v pohledu, ve kterém respektuji odlišnost! To může být jednota v různosti. To je ten rozdíl. Zatímco u nás se vždycky vynoří radikál na katolické straně, který začne vykřikovat, že Hus je ničitel a tak dále, na nekatolické straně se objeví podobní radikálové, kteří s tou „nevěstkou Babylónskou“, jak na nás nahlízejí, nechtějí mít nic společného. Obojí jsou infantilní a nedozrálé postoje. Teď použiji Voltaira, i když ho sám nemám moc rád: Měli bychom dorůst k postoji „Nesouhlasím s vámi“ a já udělám vše pro to, abychom to mohli vyslovit, abyste mohli říct svůj názor. To v českém prostředí chybí. K této pozici je možné k roku 2015 jasně dojít. Jasně každý sdílet své a při tom mít společnou postavu.....

Kalivoda???

Říkám to pouze jako svůj názor. Ten český katolický postoj není úplně obecně katolický a obecný. Širší katolická církev je daleko vstřícnější. Méně ví a není tak popouzena vůči Husovi, protože o něm méně ví. Ale na druhé straně, těch Husů je v současné době straně aspoň pět. V Čechách je to Hus Nejedlého, a Hus evangelických českých církví. To jsou dvě postavy, které jsou zde živé. Hus českých katolíků není myslím ani moc důležitý, protože je to přeci jen spíše zkřivený, účelový pohled. Pak je tu v Evropě Hus německých lutheránů a evangelíků, který je druhý. Bez něho by svět o Husovi nevěděl vůbec nic. Bez něho byli malá sekta, jako husité a husitologové. A pak je tu ještě, už myslím od 60.let, Hus jak ho zná světová katolická církev, která se na něj dívá jako na člověka cizího, ale ne přímo jako na nepřítele, pouze jako na cizince. Pokud chceme tedy udělat nějakou proklamaci, tak se musíme shodnout na tomto shromáždění, jakého dalšího Husa chceme kultivovat. Protože ani jeden z těch Husů plně nevyhovuje. I když ten německý, lutheránský, pro vlastní Husovu minulost není úplně ideální. A já si dovoluji říci to poslední, co chci říct: na Husovi, který by možná mohl být nejzajímavější, je fascinující to, o čem málokdo mluví. Je to ten Hus, který řekl „Odmítám soud církve, protože tato církev není mým soudcem“. Kde k tomu přišel ve své době? Hus byl donucen postavit se úplně sám za sebe a nespolehat se na nikoho a říci to nahlas. Situačně k tomu byl donucen, to je jasné. Ale nakonec to udělal. Hledejme prvky starokřesťanské doby, které by ho mohly inspirovat. Kdyby se nám to podařilo, mohl by to být zajímavý pohled, který by Husa možná trochu oživil u menšiny, která je ochotna tomu naslouchat. Já vím, že pro toto fórum byl připraven úplně jiný úkol, a proto říkám, že možná po obědě budeme muset jednat na svém původním úkolu.

Kalivoda??? nebo Podlešák???

Ještě bych chtěl říci, že je ještě asi Hus šestý, a to je Hus, kterého neznáme, protože Hus se stal obecným pojmem nějaké pravdy, nějaké dějinné události, nějakého historického zařazení, ale skutečně-přiznejme si to, že málokdy se stane, že by vám někdo řekl: Konečně jsem se pustil do studia toho, co Hus učil, co říkal, co bylo vydáno, s čím se můžeme seznámit. Abychom skutečně poznali pravého, autentického Mistra Jana Husa. My ho právě známe jen z různých pohledů. Každý si Husa vystvořil po svém, ale poznat Husa znamená studovat. Co máme k tomu velkému výročí, že by znamenalo, že bychom měli skutečně začít třeba s malým sborníčkem, jak říkal pan doktor Podlešák, kde bychom se seznamovali s tím, jaký byl skutečný Hus. Já si kladu otázku, co znamená Hus pro dnešní dobu. Tak třeba: Hus promlouvá k našemu národu. Ne z nějakého pohledu nacionalistického, ale skutečně upřímného křesťana. Když bychom vzali jeho péči o jazyk český, odbyde se to jednou větou-že zavedl dialektická znaménka a nějakou reformu učinil. Ale ten důsledek Husův, když si vezmete a porovnáte, jeho reforma jazyková: co by za to dali jiní národové, kdyby našli někoho, kdo dovedl tak zjednodušit český jazyk, že je daleko na tom lépe po stránce filologické, než jsou některé větší národy. To je ohromná věc, kterou tu Hus zanechal. Stejně tak jako neznámé je stanovisko Husovo k německé otázce. My obvykle víme jen jednu větu, že je mu milejší dobrý Němec než špatný Čech, to je sice pravda. Ale Hus se velice konkrétně vyjadřoval do situace, v níž se náš národ nacházel, z takové zvláštní pozice. To žádný národ nezažil, aby byl celé dějiny zaklíněn do ohromného komplexu Německé říše a měl se celou dobu vůbec uchránit před tím a rozpoznat skutečně otázku německou. Hus ji řeší, na mnoha místech. Dochovaly se zajímavé jeho věty. Dnes by nám mohl Hus pomoci, i když tato otázka už není tak žhavá. Ze Sudet se to sice někdy ozývá, ale i tady nám napomůže. Další otázka je otázka na církve. My jsme říkali, že nás komunisti zahnali do ghetta. Je to pravda. Oni nám vymezili prostor chrámový, to znamená naše kostely, modlitebny, a nikam jsme nesměli. Nemohli jsme se obrátit ke světu. Hus nás učí, že posláním církve není konat obřady, to je základ pro člověka, aby se v neděli soustředil, načerpal sílu pro svůj celotýdenní životní postoj, ale toto není ten úkol. Sám Hus byl v tomto jedinečném zajímavých zjevem v tehdejší době. On byl vysvěceným farářem, ale vidíme, jeho poslání nebylo, že sloužil někde v kostele. On se vydal na dráhu kazatele a pochopil dobu, která tady byla, zřejmě byl ovlivněn také chiliasmem. Třeba-proč byla založena Betlémská kaple? Aby se evangelium dostalo v pravé podobě, nezcenzurované církví, neohrožené církví, lidu, a aby lid tomu porozuměl. A přichází na Kozí Hrádek. Je to možná Boží řízení, že se dostává tam. Jižními Čechami procházeli novokřtěnci, byli tu valdenští. Možná, kdyby si dal někdo práci vyzkoumat, jak byl Hus ovlivněn například dominikánským klášterem v Sezimově Ústí, entuziasty a chiliasty, kteří tam byli, kteří pak v Husitské revoluci se tu najednou objevili jako význační kazatelé, samozřejmě někdy i sektářského zaměření, ztroskotanci, ale celá řada nových myšlenek, které tu jsou. My jsme si Husa tak učesali, aby se nám vešel do naší představy, ale Hus je skutečně vyjimečnou postavou. Vzpomínám si na nedávné slovo, které bylo nedávno řečeno, že doba Husitská byla velká pro chiliasmus. A toto nám chybí. Dnes vidíte, jak vypadá lidská společnost, jak je upadlé i naše křesťanství. Jaké to tehdy bylo nadšení v lidech! Co se dělo v srdcích lidí! Co se zde dělalo za divy v husitské době! Nemyslím teď jen to válčení, ale změnu v přístupu k Písmu svatému, pochopení skutečné pravdy evangelia. Toto všechno jsou věci, kdy nám Hus pomůže, ale znamená to, že se musíme začít Husa v jeho díle studovat, seznamovat se s tím a těch deset let by mělo být příležitostí, kdybychom Husa skutečně poznali jako toho šestého Mistra Jana Husa.

Tesárek:

Jestli dovolíte, využiji právo tohoto místa. Navrhuju ukončit tuto diskuzi. Poprosím otce Holečka aby připravil těch několik věcí, abychom pokročili v tom, proč jsme sem přišli.

V dnešní době existují profesionálové schopní za peníze zrealizovat cokoli, vytvořit jakýkoli exponát, jakoukoli expozici. Ale to vidím jako druhotné. To prvotní, na co jsme se vás chtěli ptát je, jaký by měl být duch této expozice, čím by měl být nesen, co by tam nemělo chybět a co by tam naopak být nemělo. Abychom se zbavili mýtů i nánosů ideologií, které máme někteří zafixované ze školy ve svých církvích. Prostě pokusit se ukázat Husa pedagoga, Husa politika. Já například vidím velmi zanedbanou tuto část. Hus vstupoval do veřejného života jako duchovní, jako vysokoškolský, vysoce vzdělaný člověk, a zajímal se o věci veřejné, vstupoval do nich, ozýval se v nich, jednal v nich. Jako věřící člověk. Jsme někdy ve schématech, že toto není pole pro křesťany. Takto bychom chtěli Husa ukázat. Jestli budeme umět zbavit se všech klišé, všech fixů, které na to jsou, nevím. Ale naše snaha by měla být pokusit se o to. To, jak se k tomu postaví i okolní svět-Myslím, že okolní svět Husa poznal, byť začal v malých Čechách a svět si ho našel. Že je schopen si ho najít, pokud ho budeme schopni ukázat. Pokud jako Husinečtí, jako jihočeští, jako Čeští budeme schopni nějakým způsobem Husa prezentovat. Nejenom světu, vidím daleko důležitější: našim dětem. Co jim předáme-to, co jsme přijali my, a jak jim to předáme, když nejsme schopni si toto nadefinovat? Takže já bych navrhol, abychom přešli k původnímu tématu a po obědě se vrátíme ke konkrétnímu..... Nikdy jsem se nebál se podepsat pod jakoukoli výzvu, ale chci ji mít promyšlenou. Někdy mi vadí překotný spěch. Zásadní věci se nedějí ze dne na den, zásadní věci se musí promyslet a já říkám i promodlit, probojovat, sám v sobě a pak s druhými. Bojím se trochu vystřelit tento výstřel takto, pokud k tomu nemáme něco trochu hlubšího. Je mi milý zájem těch nejvyšších, bude to pro mě i zadostiučinění, ale v této chvíli jako náš úkol vidím: z oprýskaného domku vedle udělat moderní muzejní zařízení, které bude schopné děckám, které dnes v podstatě nekomunikují a dalším návštěvníkům nabídnout Husovy objektivní (v rámci možností) informace, nabídnout je v různých jazycích i okolnímu světu. Návštěvnost se bohužel posouvá procentuálně směrem k cizincům, než k Čechům. Naším úkolem by měla být propagace tohoto zařízení v českém prostředí, v pedagogickém prostředí, na univerzitním prostředí, v církevním prostředí. Všeho ostatního si velmi vážím, ale protože jsme zde v Husinci-chopme se nyní toho, pro co jsme se zde sjeli. Je to můj návrh, povězte k tomu případně nějakou připomínku.

Já myslím, že je to dobrý návrh. Je třeba mít nejprve na papíře alespoň nějaké základní myšlenky, abychom mohli pokračovat dál.

Valíček:

Jenom maličkost, ještě se vrátím k Husovi. Tady se pořád zapomíná na dvě věci. Nedaleko leží Prachaticy, to bylo město německé, Hus chodil do městské školy, Novotný napsal, že v Prachaticích nebyla městská škola, není to pravda. Ve 14.stol. zde byla městská škola. Další věci-on, když docházel, se setkával s lidmi, potkal Křišťana z Prachatic. Dnes je to zapomenutý člověk, ale oni byli přátelé. Další: kdysi dávno Novotný uváděl, že Hus měl slovo Tento muž je známý, jeho otec byl učitelem v Prachatické škole. Michal Prachatický byl veřejný notář. Totiž Hus znal němčinu už tady, protože Prachaticy byly město německé. Ne všechna, ale devadesát procent korespondence je německá. I toto se zapomíná, otázka, kde se narodil a dalších věcí. Říká se, že Husinec byla vesnice, není to pravda! Ve 14.století Husinec bylo městečko, oppidum. Pak je zde otázka dalších souvislostí. Zapomíná se, že nedaleko stojí románský kostel sv.Mikuláše v Lažištích. Tenkrát Husinec žádný kostel neměl, ten měl až daleko později. Ve 14.stol. tu byl kostel ve Vlachově Březí. Otázka je, kdy se Husinečtí dostali k Lažištím, protože mají ve znaku sv. Mikuláše. To jsou souvislosti jen tak na okraj.